

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY ZESPÓŁ BUDOWLANY ZDROJU

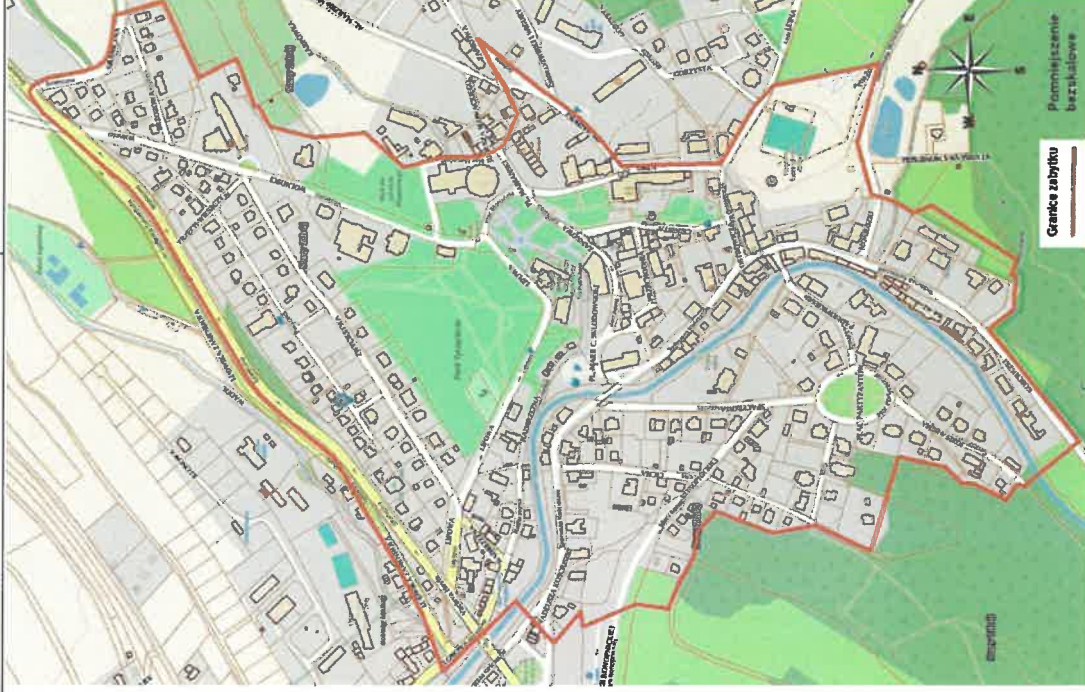
2. Czas powstania

XVIII/XIX w.

3. Miejscowość

ŁADEK-ZDRÓJ

9. Materiały graficzne



4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

województwo: **DOLNOŚLĄSKIE**

powiat: **KŁODZKI**

gmina: **ŁADEK-ZDRÓJ**

6. Współrzędne geograficzne

50°20'35"N16°52'46"E

7. Użytkowanie obecne

**MIESZKALNE
UZDROWISKOWE**

8. Stan zachowania

4

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie
NAZWY: das alte Landeck Bad (1705 r.), Landeck (XVIII/XIX w.), Bad Landeck (1850–1945 r.), Łądek-Zdrój (po 1945 r.).

HISTORIA: Początki uzdrowiska Łądek-Zdrój przypadają już na XV i XVI w. Pienwszy okres rozwoju jego infrastruktury przypada na wiek XVII. Dopiero jednak po 1782 r. rozpoczęło się kształtowanie zachowanego do dziś układu zdrojowiska, które stało się wówczas bardzo popularne wśród kuracjuszy. Wiek XIX przyniósł początek rozwojowi nowoczesnej infrastruktury uzdrowskiej, co zahamowane zostało przez pożary w 1841 r. W latach 1864–1900 wzniesiono wojskowy szpital uzdrowski, zaś na lata 1870–1880 przypada największy rozwój zabudowy zdrojowskiej. W 1892 r. teren uzdrowski został przyłączony do miasta Łądek-Zdrój. W latach 1914–1917 wzniesiono zakład kąpielowy „Nowy Jerzy”. Zachowany do dziś układ Zdroju koresponduje z układem widocznym na XVIII-wiecznej kartografii. W latach 1780–1790 zagospodarowano centrum uzdrowska. W 1873 r. wykształciła się północno-zachodnia strona Zdroju. Od tego czasu rozwinęła się także dzielnica willowa. Istotną zmianą w układzie uzdrowska po 1945 r. była budowa nowej obwodnicy, podczas której przebudowo fragmenty ulic wchodzących w skład układu Zdroju.

ISTNIEJĄCE ZAGROŻENIA:

- przekształcenia istniejącego układu zespołu budowlanego Zdroju, wynikające z intensywnego rozwoju zabudowy usługowej, turystycznej i mieszkaniowej;
- modernizacja istniejącej, historycznej zabudowy z wykorzystaniem materiałów i rozwiązań ahistorycznych;
- zanikanie wskutek niszczenia i nieużytkowania oryginalnej, historycznej zabudowy.
- zanikanie oryginalnych traktów komunikacyjnych oraz niszczenie zieleni uzdrowskiej.

POSTULATY KONSERWATORSKIE:

- zachowanie charakterystycznych cech zespołu budowlanego objętego ochroną konserwatorską, zwłaszcza zachowanie zabudowy historycznej i historycznych ciągów komunikacyjnych oraz nawierzchni;
- ograniczenie nowych inwestycji budowlanych, niewpisujących się w historyczny krajobraz architektoniczny;
- modernizacja istniejącej, zabytkowej zabudowy mieszkalnej z poszanowaniem substancji zabytkowej, bryły i formy;
- zachowanie historycznej zieleni zdrojowej;
- eliminacja elementów ahistorycznych, powstałych po 1945 r. niewpisujących się w historyczny układ urbanistyczny;
- kształtowanie elementów malej architektury w duchu architektury uzdrowskiej ziemi kłodzkiej.

Źródła i literatura – załącznik do karty ewidencyjnej nr 1.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacie o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)
sierpień 2022 r.

Kamil Pawłowski

1. Miejscowość	LADEK-ZDRÓJ	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres	6. Zawartość załącznika
2. Gmina	LADEK-ZDRÓJ	HISTORYCZNY ZESPÓŁ BUDOWLANY ZDROJU	
3. Powiat	KŁODZKI		
4. Województwo	DOLNOŚLĄSKIE		

ŹRÓDŁA I LITERATURA

ŹRÓDŁA I LITERATURA

Archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków we Wrocławiu, Delegatura w Wałbrzychu Rycka-Ceglecka I., *Studium śródowniska kulturowego miasta i gminy Łądek-Zdrój*, t. I, Wrocław 1999.

Literatura:

Ciężkowski W. *Łądek Zdrój*, Wrocław 1998.
 Dehio-Handbuch der Kunstdenkmäler in Polen Schlesien, Berlin 2005.
 Kögler J., *Die Chroniken der Grafschaft Glatz*, Bd. 1, *Die Stadt- und Pfarrechroniken von Lewin, Mittelwalde, Wünschelburg, Neurode, Wilhelmsthal*, 1892.
 Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, Breslau 1830.
 Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, 1845.
 Słownik geografii turystycznej Sudetów, T. 17, *Góry Złote*, Wrocław 1993.
 Weczerka H., *Handbuch der historischen Stätten, Schlesien*, Stuttgart 1977.
 Zimmermann F.A., *Beyträge zur Beschreibung von Schlesien*, Bd. 9, Brieg 1789.

Kartografia

F.C. Werde, *Kreisgkarte ...*, z pol. XVIII.
 Mapa Hrabstwa Kłodzkiego z lat 1747–1752.
 Messtischblatt, 5667 Bad Landeck, 1912.

Opracowanie załącznika:
 (data i podpis)

sierpień 2022 r.

Kamil Pawłowski

